

CORSARIS

VIATGE AL CENTRE DE LA TERRA

JULES VERNE

VIATGE AL CENTRE DE LA TERRA. LECTURA 1

Dissabte, 15 d'agost. El mar conserva la seva monòtona uniformitat. No es veu terra enlloc. L'horitzó sembla excessivament llunyà.

Encara tinc el cap afeixugat per la violència del meu somni.

L'oncle no ha somiat, però està de mal humor. Recorre tots els punts de l'espai amb la ullera i encreua els braços amb un aire despistat.

Torna a ser l'home impacient d'abans, i consigno el fet en el diari. I, tanmateix, per què enfurismar-se? No es compleix el viatge en les circumstàncies més favorables? No avança el rai amb una rapidesa meravellosa?

—Sembleu inquiet, oncle —dic, en veure'l posar-se sovint la ullera als ulls.

—Inquiet? No.

—Impacient, doncs?

—N'estaria per menys!

—Però si avancem a una velocitat...

—Què m'importa? No és pas que la velocitat sigui massa petita, sinó que el mar és massa gran!

Llavors recordo que el professor, abans de la nostra partida, calculava d'unes trenta llegües la longitud d'aquest oceà subterrani. Doncs bé, ja hem recorregut un camí tres vegades més llarg i les costes del sud encara no apareixen.

—No baixem! —continua el professor—. Tot això és temps perdut, i, al cap i a la fi, jo no he vingut tan lluny per fer una excursió amb barca per un estany!

Anomena aquesta travessia una excursió amb barca, i aquest mar, un estany!

—Però —dic jo— si seguim la ruta indicada per Saknussem...

—Aquesta és la qüestió. Hem seguit aquesta ruta? Va trobar Saknussem aquesta extensió d'aigua? La va travessar? No ens deu haver desencaminat del tot el rierol que vam prendre com a guia?

—En qualsevol cas, no ens podem penedir d'haver arribat fins aquí. Aquest espectacle és magnífic, i...

—No es tracta pas de veure. Jo em vaig proposar un objectiu, i el vull assolir! Per tant, no em parlis d'admirar!

Em dono per advertit, i deixo que el professor es rosegui els llavis d'impaciència.

VIATGE AL CENTRE DE LA TERRA. LECTURA 2

Diumenge, 16 d'agost. Res de nou. Mateix temps. El vent té una lleugera tendència a refrescar. Quan em desperto, el primer que faig és constatar la intensitat de la llum. L'ombra del rai es dibuixa clarament a la superfície de les ones.

Realment, aquest mar és infinit! Deu tenir l'extensió del Mediterrani, o fins i tot de l'Atlàntic. Per què no?

El meu oncle sonda diverses vegades. Lliga un dels pics més pesants al final d'una corda, que deixa anar fins a dues-centes brases. No toca fons. Ens costa molt recuperar la sonda.

Quan el pic torna a bord, en Hans em fa observar a la superfície de l'eina unes empremtes molt marcades. És com si aquest tros de ferro hagués estat subjectat vigorosament entre dos cossos durs.

Miro el caçador.

—Tänder! —diu.

No l'entenc. Em giro cap al meu oncle, que està completament abstret en les seves cavil·lacions. No goso molestar-lo. Torno cap a l'islandès. Ell, obrint i tancant la boca diverses vegades, em fa comprendre la seva idea.

—Dents! —dic amb estupefacció, considerant més detingudament la barra de ferro.

Sí, són marques de dents allò que s'ha incrustat al metall! Les mandíbules a les quals pertanyen deuen tenir una força prodigiosa! Hi ha un monstre de les espècies perdudes agitant-se sota la capa profunda de les aigües? No puc apartar els ulls d'aquesta barra mig rosegada! Es farà realitat el meu somni de la nit passada?

Aquests pensaments m'esveren durant tot el dia, i la meva imaginació amb prou feines es calma en un son d'unes hores.

Provo de recordar els instints particulars d'aquells animals antediluvians de l'era secundària que van precedir l'aparició dels mamífers sobre el planeta. El món pertanyia aleshores als rèptils. Aquests monstres eren els amos dels mars juràssics. Quina estructura gegantina, quina força prodigiosa!

VIATGE AL CENTRE DE LA TERRA. LECTURA 3

Dilluns, 17 d'agost. M'esgarrifo evocant aquests monstres. Cap ull humà no els ha vist mai vius. Van aparèixer sobre la Terra mil anys abans de l'home, però els seus ossaments fòssils han permès reconstruir-los anatòmicament i conèixer la seva conformació colossal.

Estic destinat, jo, habitant de la Terra, a trobar-me cara a cara amb aquests representants d'una família antediluviana? No! És impossible! Tot i això, la marca d'unes dents poderoses està gravada a la barra de ferro, i, per l'empremta, reconec que són com les del cocodril.

Els meus ulls es fixen amb basarda sobre el mar. Tinc por de veure abalançar-se un d'aquests habitants de les cavernes submarines.

“Al diable”, dic per a mi mateix, “la idea que he tingut de sondar! Ha torbat algun animal al seu amagatall, i si no ens ataca pel camí...!”

Unes àmplies agitacions a la superfície de les ones indiquen l'alteració de les capes remotes. El perill és a prop. Cal estar alerta.

Arriba la nit, o més aviat el moment en què la son ens afeixuga les parpelles, perquè no hi ha nit en aquest oceà, i la implacable llum ens fatiga obstinadament els ulls. En Hans és al timó. Durant la seva guàrdia, jo m'adormo.

Al cap de dues hores, una sotragada espantosa em desperta. El rai s'ha aixecat sobre les onades amb una força indescriptible i ha anat a parar vint canes lluny.

—Què passa? —exclama el meu oncle—. Hem tocat terra?

En Hans assenyala amb el dit, a una distància de dues-centes canes, una massa negra que puja i baixa. Jo miro i exclamo:

—És un marsuí colossal!

—Sí —replica el meu oncle—, i ara hi ha un llangardaix de mar d'una grandària poc comuna.

—I més enllà un cocodril monstruós! Mireu l'enorme mandíbula i les fileres de dents amb què està armada. Oh, desapareix!

—Una balena, una balena! —exclama llavors el professor—. En veig les enormes aletes! Mira l'aire i l'aigua que treu pels narius!

VIATGE AL CENTRE DE LA TERRA. LECTURA 4

En efecte, dues columnes líquides s'eleven a una altura considerable per sobre del mar. Quedem sorpresos, estupefactes, en presència d'aquell ramat de monstres marins. Tenen unes dimensions sobrenaturals, i el més petit trencaria el rai d'una dentada. En Hans vol orsar, per tal de fugir d'aquella perillosa companyia; però albira a l'altra banda uns altres enemics no menys terribles: una tortuga de quaranta peus d'amplada i una serp de trenta peus de llargada, que treu el seu cap enorme per damunt de les ones.

Impossible fugir. Els rèptils s'acosten; giren al voltant del rai amb rapidesa; tracen cercles concèntrics al seu voltant. Jo he agafat la meua escopeta. Però quin efecte pot fer una bala sobre les escates que cobreixen el cos d'aquests animals?

Estem muts d'espant. Ja s'acosten! D'una banda el cocodril, de l'altra la serp. La resta del ramat marí ha desaparegut. Em dispo a disparar. En Hans m'atura amb un senyal. Els dos monstres passen a cinquanta canes del rai, es precipiten l'un sobre l'altre i la seva fúria els impedeix veure'ns.

Veiem clarament els dos monstres barallant-se.

Però em sembla que ara els altres animals vénen a participar en la lluita, el marsuí, la balena, el llangardaix, la tortuga. Els assenyalo a l'islandès. Ell branda el cap negativament.

—Tva —diu.

—Què? Dos? Pretén que només dos animals...

—Té raó —exclama el meu oncle, que no s'ha apartat la ullera dels ulls.

—Caram!

—Sí, el primer d'aquests monstres té el musell d'un marsuí, el cap d'un llangardaix, les dents d'un cocodril, i és això el que ens ha enganyat. És el més terrible dels rèptils antediluvians: l'ictiosaure!

—I l'altre?

—L'altre és una serp amagada dins la closca d'una tortuga, el terrible enemic del primer: el plesiosaure!

En Hans ha dit la veritat. Només dos monstres alteren així la superfície del mar, i tinc davant dels ulls dos rèptils dels oceans primitius.

VIATGE AL CENTRE DE LA TERRA. LECTURA 5

Albiro l'ull de l'ictiosaure, gros com el cap d'un home. La natura l'ha dotat amb un aparell òptic d'una potència extrema.

El plesiosaure, una serp de tronc cilíndric i cua curta, té les potes disposades en forma de rem. El seu cos està completament revestit per una closca.

Els animals s'ataquen amb una fúria indescriptible. Aixequen muntanyes líquides. Vint vegades estem a punt de sotsobrar. Les dues bèsties estan entrelaçades. Es pot témer qualsevol cosa de la ràbia del vencedor.

De sobte, l'ictiosaure i el plesiosaure desapareixen. Passen uns minuts. S'acabarà el combat a les profunditats del mar?

De cop i volta, emergeix un cap enorme, el cap del plesiosaure. El monstre està ferit de mort. Aviat, l'agonia del rèptil arriba a la fi i aquell llarg tros de serp s'estén com una massa inerta sobre les ones calmades.

Sortosament el vent, que bufa amb força, ens ha permès fugir ràpidament de l'escenari de la lluita.

Dijous, 20 d'agost. Cap a migdia, se sent un soroll molt llunyà.

—Allà al lluny —diu el professor— hi ha alguna roca, o algun illot on va a rompre el mar.

En Hans s'enfila al capdamunt del pal, però no albira cap escull.

Passen tres hores. Els bramuls semblen provenir d'un salt d'aigua llunyà. Correm cap a una cascada que ens precipitarà a l'abisme?

En Hans s'aixeca, s'aferra al pal i s'enfila a l'extrem. Des d'allà els seus ulls recorren l'oceà i s'aturen en un punt. El seu rostre no expressa cap sorpresa, però té la mirada fixa.

—Ha vist alguna cosa —diu el meu oncle.

—Crec que sí.

En Hans torna a baixar, i després estira el braç cap al sud dient:

—Der nere!

—Allà? —respon l'oncle.

I, agafant la ullera, mira atentament durant un minut, que em sembla un segle.

—Sí, sí! —exclama.

—Què veieu?

—Un brollador immens que s'alça per sobre de les onades.

—Un altre animal marí?

—És possible.

VIATGE AL CENTRE DE LA TERRA. LECTURA 6

—Aleshores fem proa més a l'oest, perquè ja sabem a què atènyer-nos sobre el perill d'ensopegar aquests monstres antediluvians!

—Continuem endavant —respon el meu oncle.

Em giro cap a en Hans. L'islandès manté la barra amb inflexible rigor.

Tanmateix, si des de la distància que ens separa d'aquest animal es pot albirar la columna d'aigua que expulsen els seus narius, deu ser d'una mida sobrenatural. Fugir seria conformar-se a les regles de la prudència més vulgar. Però no hem vingut pas aquí per ser prudents.

Així doncs, anem endavant. Com més ens hi acostem, més creix el sortidor. Quin monstre pot omplir-se d'una quantitat d'aigua semblant i expulsar-la sense interrupció?

A les vuit del vespre, no som a més de dues llegües d'ell. El seu cos negrenc, enorme, monstruós, s'estén al mar com un illot. És una il·lusió o és la basarda? Quin és, doncs, aquest cetaci? Està immòbil i com adormit; sembla com si el mar no el pogués aixecar, i són les ones les que ondulen sobre els seus costats. Correm com insensats cap a aquella massa poderosa que cent balenes no alimentarien durant un dia.

El terror em domina. No vull anar més lluny! Em revolto contra el professor, que no em contesta.

De cop i volta en Hans s'aixeca i assenyala amb un dit el punt amenaçador:

—Holme! —diu.

—Una illa! —exclama el meu oncle.

—Una illa! —repeteixo jo, arronsant les espatlles.

—Evidentment —respon el professor, llançant una gran rialla.

—Però, i aquesta columna d'aigua?

—Geyser —fa en Hans.

—Oh, és clar, un guèiser! —replica el meu oncle—. Un guèiser com els d'Islàndia!

Primer, desitjo no haver-me equivocat d'una manera tan grollera. Confondre un illot amb un monstre marí! Però es fa l'evidència i finalment he de reconèixer el meu error. Allò no és res més que un fenomen natural.

—Atraquem —diu el professor.

En Hans, maniobrant hàbilment, ens porta a l'extrem de l'illot.